

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра сценічного-мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю

Освітня програма __024__

Спеціальність __хореографія__

Галузь знань _02 Культура і мистецтво_

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю
Викладач (-і)	Кирильчук Наталія Петрівна
Контактний телефон викладача	0661268548
E-mail викладача	vira38@ukr.net
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	540 годин 18 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Предметом вивчення дисципліни “Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю” є ознайомлення з національними особливостями та хореографічною культурою різних народів світу. Під час вивчення студенти розвивають почуття стилю, точність виконання рухів, манеру та характер, танцювальність, музикальність, ансамблевність - ті якості, які необхідні для професійної діяльності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни – підготовка професійно грамотного балетмейстера - постановника народного танцю , артиста - танцівника та керівника танцювального колективу ;надання студентам міцних знань з теорії та методики викладання народно-сценічного танцю, композиційної побудови танців народів світу; формування в них практичних навичок та умінь у сценічному виконанні та у формуванні репертуару хореографічного колективу.</p>	
4. Компетентності	
<p>Здатність мобільно освоювати різноманітний репертуар у танцювальних колективах народного танцю.</p> <p>Здатність володіти методикою викладання народно-сценічного танцю та основними методами хореографічної педагогіки.</p> <p>Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).</p> <p>Здатність організовувати і аналізувати перебіг та результати навчально-виховного та репетиційного в хореографічних колективах, початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.</p> <p>Здатність демонструвати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб.</p> <p>Здатність застосовувати базові філософські, психолого-педагогічні та методичні знання і вміння для формування ключових і предметних компетентностей учнів на заняттях у хореографічному класі.</p>	

5. Результати навчання

- володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- аналізувати результати педагогічної, асистентськобалетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності;
- використовувати у навчальній, постановочній, репетиційній діяльності традиційні та інноваційні методи хореографічної педагогіки;
- демонструвати володіння методиками викладання фахових дисциплін та застосовувати їх практичній діяльності;
- відтворювати запропонований хореографом текст, застосовувати різноманітні танцювальні техніки забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну та акторську виразність.
- характеризувати та аналізувати матеріальну й духовну культуру етносів світу та України, використовувати етнографічні матеріали для здійснення професійної діяльності.

6. Організація навчання курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	152
самостійна робота	346

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	024 Хореографія	2	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літ-ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Вправи біля станка(другий рівень складності): Напівприсідання та глибокі присідання (demi- plié et grand plié) за I, II, III, IV та V прямими позиціями. Ковзання стопою по підлозі (battements tendus): – з виштовхуванням п'ятки опорної ноги; – у сполученні з маленькими кидками; – у сполученні з ударами робочої ноги; – у сполученні з каблучними рухами. Каблучні вправи: – з додаванням мазка робочої ноги (“до себе”); – у сполученні з “вірьовочкою”; – у сполученні з	Лекція Практичне Самостійна робота	1,2,3,4,6,8	Розуміння методики виконання та вивчення вправ, набуття навичок виконання, вико- ристання їх для удосконалення виконавських та творчих можливостей.	10	

<p>“гойдалкою”.</p> <p>Вправи з ненапруженою стопою (flac-flac):</p> <ul style="list-style-type: none"> – з наступним переступанням на робочу ногу; – з наступним підскоком на опорній нозі. <p>Коло ногою по підлозі і в повітрі (rond de jambe et rond de pied par terre):</p> <ul style="list-style-type: none"> – по підлозі носком з одночасним поворотом п’ятки опорної ноги; – у повітрі з одночасним поворотом п’ятки опорної ноги з витягнутим підйомом і зі скороченим підйомом. <p>Повороти стопи (pas tortillé):</p> <ul style="list-style-type: none"> – подвійні; – одинарні та подвійні з підніманням на півпальці. <p>М’які розвороти ноги на 90° (battement fondu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – низькі розвороти ніг на 45° з підніманням на півпальці опорної ноги; – високі розвороти ноги на 90° з підніманням на півпальці опорної ноги. <p>Нахилення та перегинання корпусу з піднятою ногою на 90° носком біля коліна опорної ноги на півпальцях у напівприсіданні.</p> <p>Підготовка до “віршовочки”(passe):</p> <ul style="list-style-type: none"> – з поворотом коліна робочої ноги з відкритого положення в закрите й навпаки; – з підніманням на півпальці; – на півпальцях. <p>Відкривання ноги на 90°(battements developpés):</p> <ul style="list-style-type: none"> – з наступними двома ударами п’ятки опорної ноги в напівприсіданні. <p>Дрібні вистукування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у стилі іспанського танцю “Zapateado”. <p>Опускання на коліно біля каблука опорної ноги та на відстань стопи.</p> <p>Великі кидки (grand bettements jetés):</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>– в усіх напрямках з падінням на робочу ногу в V відкриту позицію й наступним ударом (півпальцями та всією стопою) опорної ноги; – те ж саме з підніманням на півпальці опорної ноги. Підготовчі рухи до складних технічних вправ: – “револьтад”; – “штопор”; – “повзунець”.</p>					
<p>Створення навчальних комбінацій біля станка.</p>	<p>Практичне заняття Самостійна робота Індивідуальне заняття</p>	<p>1,2,3,4,6,8</p>	<p>Повторення вивчених вправ та набуття навичок виконання. Робота на методикою виконання та виразністю .</p>	<p>10</p>	
<p>Вправи на середині залу(другий рівень складності)</p>	<p>Практичне заняття Самостійна робота Індивідуальне заняття</p>	<p>5,7,9,19</p>	<p>Вивчення більш складних вправ для розвитку пластичності корпусу та рук у стилі та манері народно-сценічних танців, які вивчаються на середині залу. Використання різноманітних поз і ракурсів національних танців. Вивчення підготовчих вправ до складних рухів: до обертів та віртуозної чоловічої техніки.</p>	<p>10</p>	

<p>Елементи італійського танцю. Побудова комбінацій:</p> <p>Позиції та положення рук. Навички поводження з тамбурином.</p> <p>Біг:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pas emboite з положенням ноги на рівні кісточки опорної ноги та на 45° (на місці і з просуванням уперед); – pas ballonné з наступним відкриванням ноги вперед. <p>Падебаск (pas de basque). Pas échappé з наступним поворотом у позі attitude. Pas balancé.</p> <p>Battement tendu jeté вперед:</p> <ul style="list-style-type: none"> – з ударом носком по підлозі (rique) із просуванням уперед, назад. <p>Послідовні удари за V позицією носком і каблуком по підлозі з підскоком на опорній нозі на місці або з просуванням назад.</p> <p>Зіскоки в II позицію. Підскоки в напівприсіданні (на місці, у повороті):</p> <ul style="list-style-type: none"> – на півпальцях за V позицією. <p>Постановка комбінацій на основі вивчених елементів.</p>	<p>Практичне заняття Самостійна робота Індивідуальне заняття</p>	<p>5,7,25</p>	<p>Повторення вивчених елементів та комбінацій, робота над технічними елементами, набуття навичок виконання та виразності.</p>	<p>10</p>	
<p>Елементи молдавського танцю. Побудова комбінацій “Молдовеняска”:</p> <ul style="list-style-type: none"> – положення рук; – положення ніг; – розташування виконавців і положення рук у парних танцях; – основний крок танцю “Молдовеняска”; – крок із підскоком; – боковий крок-підбивка; 	<p>Практичне заняття Самостійна робота Індивідуальне заняття</p>	<p>5,7,19,25</p>	<p>Повторення вивчених елементів та комбінацій, робота над технічними елементами, набуття навичок виконання та виразності</p>	<p>10</p>	

<p>– зіскок із каблука на всю стопу з наступним боковим кроком;</p> <p>– повороти в парі (руки на плечах або талії);</p> <p>– стрибки з підігнутими ногами.</p> <p>“Хора”:</p> <p>– положення рук;</p> <p>– положення ніг;</p> <p>– основні рухи танцю “Хора” (повільні кроки вбік із підніманням ноги в перехресне положення, упадання, баянсе (balancé), шене (chaîné) і т.ін.</p> <p>“Бетута”.</p> <p>Положення та рухи рук. Положення корпусу. Характерні кроки:</p> <p>– з каблука;</p> <p>– на всю стопу.</p> <p>Бокові кроки. Основні рухи:</p> <p>– перескоки з ударом ногою;</p> <p>– перескок із подвійним ударом усією стопою;</p> <p>– потрійний перескок;</p> <p>– потрійний перескок з ударом усією стопою;</p> <p>– повороти на припаданнях;</p> <p>– комбіновані кроки та рухи.</p> <p>Постановка комбінацій на основі вивчених елементів.</p>					
Семестр	Спеціальність	Курс(рік навчання)	Нормативний /вибірковий		
IV	хореографія	2	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літ-ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Створення навчальних комбінацій біля станка.	Практичне заняття Самостійна робота Індивідуальне заняття	1,2,3,4,6,8	Створення комбінацій біля станка на основі вивчених вправ другого рівня складності в характерах танців , що	10	

			вивчалися на попередньому році : російського , білоруського і прибалтійських танців. А також молдавського , словацького, італійського та танців Закавказзя.		
Вправи на середині залу(другий рівень складності)	Практичне заняття Самостійна робота Індивідуальне заняття	5,7,9,19	Відпрацювання вправ для розвитку пластичності корпусу та рук у стилі та манері народно-сценічних танців, які вивчаються на середині залу. Робота над виразністю виконання вправ. Опрацювання та удосконалення підготовчих вправ до складних рухів: до обертів та віртуозної чоловічої техніки.	10	
Елементи Словацького танцю. Побудова комбінацій <i>Словацький танець:</i> – положення рук і ніг; – розташування виконавців і положення рук у парних і масових танцях; – ходовий комплекс; – основні рухи танцю “Карички”;	Практичне заняття Самостійна робота Індивідуальне заняття		Повторення вивчених елементів та комбінацій , робота над технічними елементами, набуття навичок виконання та	10	

<ul style="list-style-type: none"> – “шпори” (чол.); – “чепаше” (“плескачі”); – перескоки з ноги на ногу; – оберти в парі; – високі стрибки зі згинанням ніг у колінах (чол.); – стрибки через топірець (чол.); – присядки (чол.); – оберти прийомом “сутеню». 			виразності		
<p>Елементи танців Закавказзя. Побудова комбінацій.</p> <p>Основні елементи <i>азербайджанського</i> танцю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – позиції та положення рук; – рухи рук; – рухи корпусу, плечей, голови; – ходовий комплекс; – рухи на місці; – “сюзме” – частина танцю, яка виконується на місці; – “хирдалик” – рухи, які побудовані на дрібних переступаннях; – “гопбанмак” – рухи, які побудовані на стрибках; – повороти; – присядки (чол.). <p>Основні елементи <i>вірменського</i> танцю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – позиції та положення рук; – розташування виконавців і положення рук у масових танцях; – рухи рук; – рухи корпусу, плечей, голови; – “двелі” – кроки з безперервним та інтенсивним просуванням по колу; – “сюзьма” – танець на місці; – “манруки” – дрібні рухи, які виконуються на місці; – “птуйт” – повороти на місці; – гвинтоподібні рухи та стрибки; – “чатма” – присядки. <p>Основні елементи</p>	<p>Практичне заняття</p> <p>Самостійна робота</p> <p>Індивідуальне заняття</p>	14,15,18,19,25	Повторення вивчених елементів та комбінацій, робота над технічними елементами, набуття навичок виконання та виразності.	10	

<p><i>грузинського</i> танцю: – позиції та положення ніг; – позиції та положення рук; – рухи рук; – рухи корпусу, плечей, голови; – “свла” – хід по колу; – “гасма” – почергові прослизання ніг уперед на носок; – “чаквра” – підскоки з почерговим ударом п’ятою та носком ноги; – рухи на колінах (чол.); – рухи на пальцях ніг (чол.); – “бруні” – повороти на одній або на двох ногах.</p>					
<p>Створення розгорнутих етюдів на середині залу. На основі вивчених елементів танців Молдови, Італії, Словаччини та танців Закавказзя створюємо етюди за вибором викладача: «Хора», «Молдовеняска», «Сирба», «Тарантела», «Каричка», «Інверсіта», «Лезгінка», «Картулі», «Мхедрулі»... та інші.</p>	<p>Практичне заняття Самостійна робота Індивідуальне заняття</p>	<p>5,7,19,25</p>	<p>Робота в парі та формування відчуття ансамблевості у студентів. Принципи поєднання комбінацій у етюди. Використання більш складних за технікою виконання елементів. Повторення вивчених комбінацій, робота над технічними елементами, набуття навичок виконання та виразності.</p>	<p>30</p>	
7. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>90-100 (відмінно) -А-зараховано; 80-89(добре)- В-зараховано; 70-79(добре)-С- зараховано; 60-69(задовільно)-D-зараховано; 50-59(задовільно)-Е-зараховано; 26-49(незадовільно з можливістю повторного складання)-FX- не зараховано; 1-25(незадовільно з обов’язковим повторним курсом)-F- не зараховано.</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>					
<p>Семінарські заняття</p>					
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>При підсумковому контролі «екзамен» - студент у сумі поточних балів повинен набрати не менше «25», а «залік» складає сума усіх</p>				

поточних оцінок сума, яких повинна бути більше «49».

8. Політика курсу

Систематичне відвідування занять. За пропущене заняття студент повинен пред'явити довідку ,або інший вагомий документ,в іншому випадку це впливатиме на семестровий контроль одне пропущене заняття -2(бали).
Наявність тренувальної форми. На початок заняття студент має бути переодягненим. Очікую ставлення ,яке є придатним для навчання: бути відкритим , уважним, відповідальним та таким який інтегрує підказки , виправлення ,поради. Дотримання академічної доброчесності передбачає надання достовірної інформації про результати власної творчої діяльності, відсутність в ній плагіату та авторського права.

9. Рекомендована література

Основна

1. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю.(1 частина).- К.,2002.
2. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю.(2 частина).- К.,2003.
3. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю.(3 частина).- К.,2004.
4. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца .Упражнения у станка. М.Владос, 2005.
5. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца .Танцевальные движения и комбинации на середине зала. М.Владос, 2004.
- 6.Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю.(1 частина).- К., 1975.
7. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю.(2 частина).- К., 1976.
- 8.Лопухов А. Основы характерного танца/ А. Лопухов, А.Ширяев, А .Бочаров.- Л.; М., 1939.

Допоміжна

9. Александрова В. Испанские танцы.- Л.,1959.
10. Алексютович Л. Белорусские танцы.- Минск, 1978.
11. Альфонсо Пуиг Кларамунт , Флора Альбайсин. Искусство танца фламенко.- М.,1984.
12. Балет : Энциклопедия.- М., 1981.
13. Василенко К. Український танець.- К.,1997.
14. Гасанов К. Азербайджанський народний танец. – М.,1976.

- 15.Гварамадзе Е. Грузинський народний танець.- Тбілісі, 1962.
- 16.Голейзовский К. Образы русской народной хореографии.М.,1964.
- 17.Гребенщиков С. Сценические белорусские танцы. – Минск, 1974.
- 18.Джавришвили д. Грузинские народные танцы. – Тбилиси, 1975.
- 19.Зацепина К. Народно- сценический танец/ К. Зацепина, А.Климов, К. Рихтер, Н. Толстая, Е . Фарманянц,. – М.,1976.
- 20.Климов А. Основы русского народного танца.- М., 1981.
21. Королева З. Хореографическое искусство Молдавии.- Кишинев,1970.
- 22.Ласмаке М.Латышские народные танцы.- Рига, 1962.
23. Саулите Й. 10 латышских танцев. – Рига, 1976.
- 24.Стуколкина Н. Четыре экзерсиса.Уроки характерного танца.- М.,1972.
25. Ткаченко Т. Народные танцы.- М., 1975.
- 26.Устинова т. Беречь красоту русского танца.- М., 1959.

Викладач _____